

Selvom dette forslag måske ikke søges imødekommet ved direkte involvering af børn og unge, vil alene forpligtelsen til at beskrive konsekvenserne for børn og unge tvinge de besluttende myndigheder til i beskrivelsen at forholde sig til denne problemstilling. Erfaringerne fra de forpligtelser, der i øvrigt påhviler regeringen i forbindelse med at give en konkret beskrivelse af konsekvenserne for miljø, kvinders ligestilling og økonomi, har vist, at det er lidt besværligt, hvis konkrete initiativer åbenlyst modarbejder disse prioriterede områder.

Ad nr. 3.

Ifølge Børnekonventionens artikel 12 skal børn høres i forhold, der vedrører dem selv. Det må principielt også indebære, at børn skal kunne klage over de forhold de udsættes for. I langt de fleste situationer har børn imidlertid ingen reel mulighed for at ændre deres forhold via en klage. Klager et barn f.eks. over, at det mobbes i skolen, er det en klage til læreren, som jo selv enten er ansvarlig for mobningen eller for, at der ikke gribes ind overfor mobningen. På tilsvarende vis vil en klage til skoleinspektøren kunne opfattes som en klage over inspektøren. Klagemuligheden er på denne måde ganske illusorisk eller normalt ikkeeksisterende, da det er forældrene, der har denne kompetence.

Sikring af klagemuligheder for det enkelte barn eller den enkelte unge er en del af dette forslag. Oplysning om klagemuligheder og retssikkerhed ved brug heraf er en anden del af forslaget.

Børn og unge anbragt uden for eget hjem på døgninstitution, opholdssted eller i familiepleje er om muligt endnu mere udsatte. Deres klage over forholdene vil som oftest være en klage til de mennesker, der har total magt over dem i dagligdagen. Klage til amtet eller kommunen over forholdene vil ofte blive afvist med henvisning til, at det er forældremyndighedens indehaver, som har klageadgang. Barnet eller den unge har derfor reelt ingen mulighed for at ændre på de vilkår, som den pågældende skal tilbringe måske flere år af sit liv under.

Der er således ingen uafhængig instans, der kan modtage klage over den måde, børn og unge behandles på, når de er så udsatte, at deres forældre ikke kan tage vare på dem. Og hvad værre er: der er ingen retlig sikring af, at barnets eller den unges problemer med deres anbringelse og den måde, den håndteres på, overhovedet kan blive taget alvorligt.

Folketingets § 71-tilsyn er kompetent til at påse, at børn og unge, der er tvangsfjernet, har ordentlige forhold. Men tilsynet har dels ingen kompetence til at ud-

øve kontrol over for frivilligt anbragte børn (som er langt de fleste), dels ingen reel mulighed for at kontrollere den enkelte anbringelse, da disse ikke sjældent veksler mellem anbringelse under tvang og frivillighed (hvor tilsynet er inkompetent).

Børn har ligesom voksne ret til at indgive en klagesag til Folketingets Ombudsmand, men det er yderst sjældent, det sker.

De forskellige myndigheder, der på den ene eller anden måde fører tilsyn med institutionen, opholdsstedet eller familieplejen, er mere eller mindre ansvarlige for, at tilbuddet eksisterer. En kritik heraf vil derfor være en kritik af egen indsats. Den kommune, som har anbragt barnet eller den unge, har naturligvis tilsynsforpligtelsen for, at det enkelte barn trives, men er samtidig den myndighed, der har truffet beslutning om, at netop dette tilbud var det rigtige.

En egentlig uvildig tilsynsforpligtelse/klageinstans for barnet/den unge foreligger således ikke. FN's børnekomité foreslår i sin udtalelse fra juni 2001, at man overvejer at udvide Børnerådets mandat til at omfatte individuelle sager og klager fra børn eller at oprette et fokusområde for børns rettigheder inden for Ombudsmandens hverv.

Forslagsstillerne støtter, at det bør være en udvikling af Ombudsmandens arbejdsfelt, der skal fokuseres på. Forslagsstillerne er dog samtidig opmærksomme på, at Ombudsmandens rolle i højere grad vil blive at kontrollere, at der er uvildige instanser lokalt ved børnene, der skal kunne påtage sig opgaven at modtage og behandle klager.

Ad nr. 4.

For SF er det vigtigt, at Børnekonventionen gennemføres. Det er den konvention, der er ratificeret af de fleste lande. Derfor er det problematisk, at et land som Danmark ikke har inkorporeret den fuldstændigt i dansk ret.

Ved inkorporering af Børnekonventionen i dansk ret vil Danmark kunne tage et stort skridt i retning af at sikre børns rettigheder.

FN's Børnekomité kom i sin rapport om Danmark fra juni 2001 med en lang række anbefalinger, som alle har det til fælles, at en samlet inkorporering af Børnekonventionen vil kunne afhjælpe en lang række problemer. Det drejer sig f.eks. om konkret anbefaling vedr. ikkediskrimination af børn med anden etnisk herkomst, børn med handicap og børn af økonomisk dårligt stillede familier.

Den forrige regering gennemførte, at der blev nedsat et tværministerielt børneudvalg, som havde til opgave at få et vist overblik over de forskellige ministe-